

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สถานะของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติ
การบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สำนักงาน กกต.) ได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๑๖/๗๐๑๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สืบเนื่องจากสำนักงาน กกต. ได้มีหนังสือหารือกระทรวงการคลังเกี่ยวกับสถานะของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือตอบข้อหารือดังกล่าวแล้ว แต่ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้วเห็นว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกับกระทรวงการคลังยังมีความเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นเกี่ยวกับสถานะของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญและไม่สามารถหาข้อยุติได้ จึงให้สำนักงาน กกต. หารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีความเห็นว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องจากเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์ทางกฎหมายสูงกว่าพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ นอกจากนี้ โดยที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับรองไว้ในมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น เมื่อกองทุนฯ อยู่ในสำนักงาน กกต. ตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และ กกต. มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการดำเนินการของสำนักงาน กกต. และการดำเนินการและการใช้จ่ายเงินของกองทุน ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจึงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและรับผิดชอบของ กกต. และมีความอิสระในการดำเนินการ การควบคุมดูแล การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายเงินของกองทุนตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ กกต. ได้วางระเบียบการดำเนินงานของกองทุนฯ ตามอำนาจในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าวไว้แล้ว อย่างไรก็ตามหากพิจารณาว่ากองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นทุนหมุนเวียนตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ แล้ว กองทุนดังกล่าวย่อมเป็นทุนหมุนเวียนที่มีกฎหมายกำหนดบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ

การบริหารทุนหมุนเวียนฯ เนื่องจากการดำเนินการในเรื่องการจัดตั้ง วัตถุประสงค์ของกองทุน และการบริหารกองทุน เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ กำหนด

กระทรวงการคลังมีความเห็นว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๕ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญ ประกอบกับมาตรา ๖๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว ย่อมเห็นได้ว่าการบริหารจัดการการเงินการคลังของรัฐทั้งหมดต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และโดยที่กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐกำหนดให้การบริหารทุนหมุนเวียนต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เมื่อกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในกฎหมาย โดยที่เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่กองทุนได้รับไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน กองทุนดังกล่าวจึงเป็นทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ

ประเด็นที่สอง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต้องดำเนินการตามประกาศ คณะกรรมการนโยบายบริหารทุนหมุนเวียน เรื่อง มาตรฐานทางการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ การบัญชี การรายงานทางการเงิน และการตรวจสอบภายในของทุนหมุนเวียน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีความเห็นว่า กองทุนฯ ไม่ควรต้องดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารทุนหมุนเวียนดังกล่าว เนื่องจากปัจจุบัน กองทุนฯ มีบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ที่เพิ่มมากขึ้นและแตกต่างจากกฎหมายฉบับเดิม อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๘๑ กำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่พรรคการเมือง และมาตรา ๘๒ กำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินเพื่อใช้จ่ายในการบริหารกองทุนฯ และการดำเนินกิจการของ กกต. และสำนักงาน กกต. ไว้แล้ว ซึ่งในมาตรา ๘๑ (๖) และมาตรา ๘๒ (๕) ได้บัญญัติให้กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจะต้องนำเงินดอกผลที่ได้รับในแต่ละปีมาเป็นฐานในการคำนวณเงินจัดสรรเพื่ออุดหนุนให้แก่พรรคการเมือง ในอัตราไม่เกินร้อยละแปดสิบ และเพื่อการบริหารกองทุนและการดำเนินกิจการของ กกต. และสำนักงาน กกต. ในอัตราไม่เกินร้อยละยี่สิบ ดังนั้น หากกองทุนฯ นำเงินทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ไปฝากกระทรวงการคลัง โดยเปิดบัญชีไว้ที่กรมบัญชีกลางตามประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารทุนหมุนเวียนดังกล่าว โดยไม่ได้รับผลตอบแทนหรือดอกผล จะทำให้ฐานในการคำนวณเงินจัดสรรดังกล่าวลดลง และไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ ในปัจจุบัน กกต. ได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการบริหารเงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินการบริหารจัดการเงินและดอกผลของกองทุนฯ แล้ว

กระทรวงการคลังมีความเห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ หมวด ๖ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง มีได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการนำเงินของกองทุนไปฝากธนาคารเพื่อหาประโยชน์ไว้ในกฎหมาย ดังนั้น กองทุนฯ จึงต้องปฏิบัติตามประกาศ คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนดังกล่าวข้างต้น และหากสำนักงาน กกต. มีความจำเป็นต้องนำเงินกองทุนไปจัดหาผลประโยชน์ตามมาตรา ๘๑ (๖) และมาตรา ๘๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ ก็สามารถเสนอหลักเกณฑ์การนำเงินกองทุนไปจัดหาประโยชน์ต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองพิจารณาอนุมัติ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามข้อ ๖ แห่งประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนดังกล่าวได้

ประเด็นที่สาม กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต้องอยู่ภายใต้บังคับตามพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีความเห็นว่า ควรมีการเสนอเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายบริหารทุนหมุนเวียนออกประกาศตามมาตรา ๓ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อไม่ให้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับกับกองทุนฯ

กระทรวงการคลังมีความเห็นว่า กองทุนฯ ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะประกาศกำหนดให้เป็นกองทุนที่ไม่ต้องอยู่ใต้บังคับตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวตามมติคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ต้องเป็นทุนหมุนเวียนที่กฎหมายกำหนดให้นำรายรับที่ได้รับจากสมาชิกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไปจัดสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และจะต้องจ่ายคืนเมื่อครบกำหนดเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสำนักงานกกต. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้นิยามคำว่า “ทุนหมุนเวียน” ไว้อย่างกว้าง โดยกำหนดให้หมายถึง กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียนที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ดังนั้น เมื่อกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๗๘^๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง จึงเป็นทุนหมุนเวียนตามความหมายของพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ แล้ว

^๑มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๗๘ ให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองกองทุนหนึ่งในสำนักงานมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมือง การให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน และสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างแท้จริงและการดำเนินการอื่นใดที่มีกฎหมายกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

ประเด็นที่สอง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต้องดำเนินการตามประกาศ คณะกรรมการนโยบายบริหารทุนหมุนเวียน เรื่อง มาตรฐานทางการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ การบัญชี การรายงานทางการเงิน และการตรวจสอบภายในของทุนหมุนเวียน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ บัญญัติให้ทุนหมุนเวียนใดที่มีกฎหมายกำหนดบทบัญญัติในเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายมิได้บัญญัติไว้ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ ดังนั้น เมื่อมาตรา ๘๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการดำเนินการ และการใช้จ่ายเงินของกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยในการ จัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง การบริหาร และควบคุมดูแลกองทุน ให้ กกต. แต่งตั้ง คณะกรรมการกองทุนขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่แทนได้ และ กกต. ในฐานะผู้มีหน้าที่ควบคุมดูแล กองทุนก็ได้วางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ และมาตรา ๒๒ (๒)^๕ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น เรื่องใดที่ได้มีการวางระเบียบ เพื่อกำหนดวิธีการในการดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนย่อมต้อง ดำเนินการไปตามระเบียบนั้น เรื่องใดที่ไม่ได้มีการกำหนดวิธีการดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะ การดำเนินการในเรื่องนั้นยังคงต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ

“มาตรา ๕ ทุนหมุนเวียนใดที่มีกฎหมายกำหนดบทบัญญัติในเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายมิได้บัญญัติไว้ให้นำ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

“มาตรา ๘๐ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการดำเนินการ และการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง การบริหาร และควบคุมดูแลกองทุนให้ คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่แทน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ การเลือกตั้ง เป็นประธานกรรมการ กรรมการการเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการมอบหมายหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลัง หนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานงบประมาณหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคนเป็นกรรมการ และให้นายทะเบียนเป็น กรรมการและเลขานุการ

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๒๒ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ออกข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

สำหรับมาตรฐานการเงินตามข้อ ๓^๖ แห่งประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหาร
 ทุนหมุนเวียนดังกล่าวที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนนำเงินของทุนหมุนเวียนฝากไว้
 ที่กระทรวงการคลัง นั้น แม้มาตรการดังกล่าวจะมีขึ้นเพื่อการรักษาวินัยทางการเงินการคลังในภาพรวม
 ของรัฐก็ตาม แต่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติยกเว้นไว้แล้วใน
 มาตรา ๖๓^๗ วรรคสอง ว่า “การขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน
 ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”
 เมื่อมาตรา ๘๐^๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ บัญญัติให้ กกต.
 มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการดำเนินการ และการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตาม
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อ กกต. ได้วางระเบียบให้นำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์
 แล้ว^๙ ย่อมเป็นอำนาจของ กกต. ที่จะดำเนินการได้ และเมื่อ กกต. กำหนดให้ดำเนินการอย่างใด
 ไว้แล้ว กรณีจึงไม่ต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารทุนหมุนเวียนประกาศกำหนด
 ตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ อีก ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๓ วรรคสอง แห่ง
 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐฯ และมาตรา ๕๐^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ

อย่างไรก็ดี โดยที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองซึ่งเป็นผู้ควบคุม
 และดูแลกองทุนแทน กกต. มีผู้แทนกระทรวงการคลังและผู้แทนสำนักงานงบประมาณเป็นกรรมการ
 รวมอยู่ด้วย จึงเป็นหน้าที่ของผู้แทนทั้งสองหน่วยงานดังกล่าวที่จะดูแลการดำเนินการและการใช้จ่าย
 เงินกองทุนดังกล่าว ให้สอดคล้องกับการรักษาวินัยการเงินการคลังและมาตรฐานการดำเนินการต่าง ๆ
 ตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ ตามสมควร

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนนำเงินของทุนหมุนเวียนฝากกระทรวงการคลัง
 โดยให้เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง หรือสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี ชื่อ
 “บัญชี ...(ชื่อทุนหมุนเวียน)...” เพื่อฝากเงินของทุนหมุนเวียนและห้ามมิให้นำเงินไปใช้จ่ายก่อนส่งเข้าบัญชีเงินฝาก

ในกรณีที่มีความจำเป็น หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งอาจขอเปิดบัญชีเงินฝากไว้ ณ ธนาคาร
 พาณิชย์ในชื่อบัญชีเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง เพื่อไว้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ ภายในวงเงินและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
 บริหารกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๖๓ การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น
 โดยต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจนและเป็นกรณีที่เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหน้าที่
 เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมที่จะอนุญาตให้นำรายรับจาก
 การดำเนินกิจกรรมนั้นสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ รวมถึงไม่เข้าซ้อนกับทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งไว้แล้ว

การขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้เป็นไปตาม
 กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการบริหารเงินและทรัพย์สินของกองทุนเพื่อการพัฒนา
 พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๕ ให้กองทุนนำเงินรายได้ทุกประเภทที่ได้มาตามข้อ ๑๔ ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ตามที่
 คณะกรรมการกองทุนกำหนด และจะหักไว้ใช้จ่ายเพื่อการใดก่อนนำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าวไม่ได้

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๘ เงินหรือทรัพย์สินของกองทุนตามข้อ ๗ ให้คณะกรรมการกองทุนนำไปจัดหาดอกผลได้
 โดยการฝากกับธนาคารพาณิชย์หรือซื้อพันธบัตรของรัฐบาล หรือดำเนินการอื่นใดที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ประเด็นที่สาม กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่นั้น เห็นว่า มาตรา ๘๒^{๑๑} วรรคสาม และมาตรา ๘๓^{๑๒} วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ บัญญัติไว้ชัดแจ้งว่า เงินที่เหลือจากการใช้จ่ายของทุกปีและเงินที่เหลือจากการจัดสรร ให้ส่งคืนเข้ากองทุน จึงถือได้ว่ากฎหมายกำหนดในเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะตามมาตรา ๕^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ แล้ว จึงไม่อาจนำพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินฯ มาใช้บังคับกับกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ อย่างไรก็ตาม โดยที่รายได้ส่วนใหญ่ของกองทุนมาจากงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งให้เป็นรายปี ในกรณีที่สำนักงบประมาณหรือกระทรวงการคลังเห็นว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีเงินทุนส่วนเกิน ก็สามารถปรับลดเงินงบประมาณรายจ่ายที่จะตั้งให้เป็นรายปีลงได้ กรณีจึงไม่ควรจะมีเงินทุนส่วนเกินได้ เพราะคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมีผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนกระทรวงการคลังอยู่ด้วยแล้ว

(นางสาวจรรวรณ์ เฮงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กันยายน ๒๕๖๒

^{๑๑}มาตรา ๘๒ เงินกองทุนดังต่อไปนี้ให้นำมาจัดสรรเพื่อใช้จ่ายเพื่อการบริหารกองทุน และการดำเนินกิจการของคณะกรรมการและสำนักงานเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการอันเป็นวัตถุประสงค์ของกองทุน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชีตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเรียกเก็บ

(๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๗๘ (๒) ไม่เกินร้อยละสามสิบ

ฯลฯ

ฯลฯ

การใช้จ่ายเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด แต่การนำไปใช้เพื่อการเดินทางไปต่างประเทศไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะกระทำมิได้

เงินที่เหลือจากการใช้จ่ายของทุกปีให้นำส่งคืนเข้ากองทุน

^{๑๒}มาตรา ๘๓ การจัดสรรเงินตามมาตรา ๘๑ ให้แก่พรรคการเมือง ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เงินจัดสรรตามมาตรา ๘๑ (๑) ให้จัดสรรให้พรรคการเมืองตามที่อยู่อาศัยได้ระบุไว้

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ และเมื่อคณะกรรมการได้แจ้งเตือนแล้วยังมิได้ปฏิบัติตาม คณะกรรมการอาจลดจำนวนเงินที่จะจัดสรรให้พรรคการเมืองนั้น ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

เงินที่เหลือจากการจัดสรรให้ส่งคืนเข้ากองทุน

^{๑๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น